

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради університету
29 серпня 2025 року, протокол № 1

Ректор, голова вченої ради університету,
доктор юридичних наук, професор

_____ Олег ОМЕЛЬЧУК
29 серпня 2025 року
м.п.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ»
для підготовки на першому освітньому рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра
за спеціальністю 035 Філологія
спеціалізацією 035.041 Германські мови та літератури
(переклад включно), перша - англійська
галузі знань 03 Гуманітарні науки

РОЗРОБНИК:

Доцентка кафедри мовознавства,
кандидатка педагогічних наук, доцентка
26 серпня 2025 року

_____ Ірина КУСТОВСЬКА

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри мовознавства
26 серпня 2025 року, протокол № 1

Завідувачка кафедри мовознавства,
докторка педагогічних наук, професорка
26 серпня 2025 року

_____ Ольга НАГОРНА

Деканеса факультету управління та економіки,
кандидатка економічних наук, доцентка

26 серпня 2025 року

_____ Тетяна ТЕРЕЩЕНКО

ПОГОДЖЕНО

Рішення методичної ради університету
27 серпня 2025 року, протокол № 1

Перша проректорка, голова методичної ради
університету, кандидатка наук з державного
управління, доцентка
27 серпня 2025 року

_____ Ірина КОВТУН

ЗМІСТ

	Стор.
1. Опис навчальної дисципліни	– 1
2. Заплановані результати навчання	– 2
3. Програма навчальної дисципліни	– 5
4. Структура вивчення навчальної дисципліни	– 7
4.1. Тематичний план навчальної дисципліни	– 7
4.2. Аудиторні заняття	– 8
4.3. Самостійна робота студентів	– 8
5. Методи навчання та контролю	– 8
6. Схема нарахування балів	– 6
7. Рекомендована література	– 9
7.1. Основна література	– 9
7.2. Допоміжні джерела	10
8. Інформаційні ресурси в Інтернеті	– 10

1. Опис навчальної дисципліни

1.	Шифр і назва галузі знань	–	03 Гуманітарні науки
2.	Код і назва спеціальності	–	035 Філологія
3.	Назва спеціалізації	–	035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
4.	Назва дисципліни	–	Методика викладання іноземних мов
5.	Тип дисципліни	–	обов'язкова
6.	Код дисципліни	–	ППО 14.
7.	Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	–	Перший
8.	Ступінь вищої освіти, що здобувається	–	Бакалавр
9.	Курс / рік навчання		третій
10.	Семестр		5
11.	Обсяг вивчення дисципліни:		
	1) загальний обсяг (кредитів ЄКТС / годин)	–	3,5/105
	2) денна форма навчання:		
	аудиторні заняття (годин)	–	44
	% від загального обсягу	–	40%
	лекційні заняття (годин)	–	18
	% від обсягу аудиторних годин	–	40%
	практичні заняття (годин)	–	26
	% від обсягу аудиторних годин	–	60%
	самостійна робота (годин)	–	61
	% від загального обсягу	–	60%
	тижневих годин:		
	аудиторних занять	–	4 год.
	самостійної роботи	–	6 год;
	3) заочна форма навчання:		
	аудиторні заняття (годин)	–	
	% від загального обсягу	–	

	лекційні заняття (годин)	–	–
	% від обсягу аудиторних годин	–	–
	практичні заняття (годин)	–	
	% від обсягу аудиторних годин	–	
	самостійна робота (годин)	–	
	% від загального обсягу	–	
	тижневих годин:		
	аудиторних занять	–	
	самостійної роботи	–	
12.	Форма семестрового контролю	–	Залік
13.	Місце дисципліни в логічній схемі:		
	1) попередні дисципліни	–	Практичний курс основної іноземної мови, Інформаційні системи та технології, Основи наукових досліджень, Психологія, Практичний курс другої іноземної мови, Психологія спілкування, Правознавство, Виробнича практика
	2) супутні дисципліни	–	Педагогіка, Практичний курс основної іноземної мови, Практичний курс другої іноземної мови, Курсова робота по методиці викладання іноземних мов
	3) наступні дисципліни	–	Теоретична граматики, Практичний курс основної іноземної мови, Практичний курс другої іноземної мови, Педагогічна практика, Практика з фаху
14.	Мова вивчення дисципліни	–	Українська, англійська, німецька

2. Заплановані результати навчання

<p>Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни</p>	<p>Загальні компетентності: ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно. ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>Фахові компетентності: ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні. ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя. ФК 11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення. ФК 12. Здатність до організації ділової комунікації.</p>
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>ПР 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефхівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.</p>

	<p>ПР 3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.</p> <p>ПР 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.</p> <p>ПР 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.</p> <p>ПР 14. Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.</p> <p>ПР 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.</p> <p>ПР 18. Мати навички управління комплексними діями або проєктами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.</p>
--	---

<p>Після завершення вивчення дисципліни здобувач повинен продемонструвати такі результати навчання:</p>	
<p>1. Знання</p> <p><i>(здатність запам'ятовувати або відтворювати факти (терміни, конкретні факти, методи і процедури, основні поняття, правила і принципи, цілісні теорії тощо)</i></p>	
1.1)	називати чинники, які спричинили необхідність розробки методики викладання іноземної мови;
1.2)	охарактеризувати структуру методики викладання іноземних мов та зміст її структурних компонентів, зміст головних понять, що відносяться до теорії та практики викладання;
1.3)	описати головні методи та прийоми навчання, а також чинники, які слід враховувати для їх правильного вибору у конкретних умовах навчання;
1.4)	знати на найвищому рівні іноземну мову, якої потрібно навчити;
1.5)	знати як і де знайти додаткову інформацію, використовуючи іншомовні джерела.
<p>2. Розуміння</p> <p><i>(здатність розуміти та інтерпретувати вивчене, уміння пояснити факти, правила, принципи; перетворювати словесний матеріал у, наприклад, математичні вирази; прогнозувати майбутні наслідки на основі отриманих знань)</i></p>	
2.1)	пояснювати основні категорії методики викладання іноземних мов;
2.2)	перекладати іншомовні джерела на українську мову із використанням словника та без словника при підготовці до уроку;
2.3)	вибирати основну інформацію, пов'язану з навчанням та спеціальністю;
2.4)	побудувати діалог з учнями за темою уроку;
2.5)	обговорювати особливості професійної підготовки майбутнього фахівця у сучасних умовах з метою успішного працевлаштування;
2.6)	вибирати необхідну інформацію для підготовки до занять за допомогою сучасних засобів комунікації.
<p>3. Застосування знань</p> <p><i>(здатність використовувати вивчений матеріал у нових ситуаціях (наприклад, застосувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних задач)</i></p>	
3.1)	застосовувати навички правильної вимови активного словника під час презентацій

планів-конспектів уроків для формування мовленнєвих компетентностей ;
3.2) застосовувати граматичні форми та конструкції для формування мовних компетентностей ;
використовувати лексичний мінімум в академічній та професійній сферах;
3.3) використовувати навички монологічного та діалогічного висловлювання для формування іншомовної компетентності в говорінні;
3.4) сприймати іноземне мовлення і визначати позицію і точку зору мовця для формування іншомовної лінгвосоціокультурної компетентності;
3.5) готувати методичного характеру доповіді та презентації іноземною мовою (усно та письмово).
4. Аналіз
<i>(здатність розбивати інформацію на компоненти, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру, бачити помилки й огріхи в логіці міркувань, різницю між фактами і наслідками, оцінювати значимість даних)</i>
4.1) порівнювати діяльність вчителів країн, мова яких вивчається та України;
4.2) визначати роль та значення іноземної мови в сучасному спілкуванні;
4.3) порівнювати формування іншомовної компетентності у читанні, письмі, слуханні, говорінні;
4.4) аналізувати функції та завдання кожного виду іншомовної компетентності;
4.5) ілюструвати здобуті теоретичні знання прикладами з практики;
4.6) визначати основні напрямки розвитку методики викладання іноземних мов.
5. Синтез
<i>(здатність поєднувати частини разом, щоб одержати ціле з новою системною властивістю)</i>
5.1) пояснювати суть та значення методики формування мовних компетентностей;
5.2) формулювати свою думку до запропонованих схем ведення уроку;
5.3) збирати фактичний матеріал з пропонованої методичної теми.
6. Оцінювання
<i>(здатність оцінювати важливість матеріалу для конкретної цілі)</i>
6.1) оцінювати систему освіти в Україні;
6.2) співвідносити систему освіти в Україні з європейською системою освіти в рамках євроінтеграції;
6.3) порівнювати позитивні та негативні аспекти розвитку освіти.
7. Створення (творчість)
<i>(здатність до створення нового культурного продукту, творчості в умовах багатомірності та альтернативності сучасної культури)</i>
7.1) створювати плани-конспекти тематичних уроків ;
7.2) укладати міні глосарії до визначених методичних тем;
7.3) створювати презентації із запропонованих тем уроків.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Основні характеристики методики викладання іноземних мов.

Тема 2. Основні категорії методики викладання іноземних мов.

Тема 3. Організація і забезпечення навчального процесу в загальноосвітніх навчальних закладах.

Тема 4. Повна загальна середня освіта. Правова основа.

Тема 5. Методика формування мовних компетентностей: фонетичної та лексичної.

Тема 6. Методика формування мовних компетентностей: граматичної та техніки читання і письма.

Тема 7. Методика формування мовленнєвих компетентностей в аудіюванні. Написання планів – конспектів уроків.

Тема 8: Методика формування іншомовної компетентності в говорінні (діалогічне мовлення).

Тема 9. Методика формування іншомовної компетентності в говорінні (монологічне мовлення). Написання планів – конспектів уроків.

Тема 10. Методика формування іншомовної компетентності у читанні. Написання планів – конспектів уроків.

Тема 11. Методика формування іншомовної компетентності у письмі. Написання планів – конспектів уроків.

Тема 12. Методика формування іншомовної лінгвосоціокультурної компетентності.

4. Структура вивчення навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ Тем и	Назва теми	Кількість годин												
		Денна форма навчання						Заочна форма навчання						
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі					
			Лекції	Практ.	Лабор.	Ін.зав.	СРС		Лекції	Практ.	Лабор.	Ін.зав.	СРС	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1.	Тема 1. Основні характеристики методики викладання іноземних мов	8	4	-	-	-	4							
2.	Тема 2. Основні категорії методики викладання іноземних мов	16	10	-	-	-	6							
3.	Тема 3. Організація і забезпечення навчального процесу в загальноосвітніх навчальних закладах	8	4	-	-	-	4							
4.	Тема 4. Повна загальна середня освіта. Правова основа.	8	-	2	-	-	6							
5.	Тема 5. Методика формування мовних компетентностей: фонетичної та лексичної.	6	-	2	-	-	4							
6.	Тема 6. Методика формування мовних компетентностей: граматичної та техніки читання і письма.	6	-	2	-	-	4							
7.	Тема 7. Методика формування мовленнєвих компетентностей в аудіюванні. Написання планів – конспектів уроків.	10		4			6							

8.	Тема 8. Методика формування іншомовної компетентності в говорінні (діалогічне мовлення).	6		2			4						
9.	Тема 9. Методика формування іншомовної компетентності в говорінні (монологічне мовлення). Написання планів – конспектів уроків.	10	–	4	–	–	6						
10.	Тема 10. Методика формування іншомовної компетентності у читанні. Написання планів – конспектів уроків.	10	–	4	–	–	6						
11.	Тема 11. Методика формування іншомовної компетентності у письмі. Написання планів – конспектів уроків.	10	–	4	–	–	6						
12.	Тема 12. Методика формування іншомовної лінгвосоціокультурної компетентності.	7	–	2	–	–	5						
	Всього годин:	105	18	26	–	–	61						

4.2. Аудиторні заняття

4.2.1. Аудиторні заняття (лекційні та практичні заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбачених тематичним планом.

4.2.2. Плани практичних занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань та методичні рекомендації для підготовки до занять визначаються в навчально-методичних матеріалах з дисципліни.

4.3. Самостійна робота студентів

4.3.1. Самостійна робота студентів денної форми навчання включає завдання до кожної теми.

4.3.2. Завдання для самостійної роботи студентів та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в навчально-методичних матеріалах з дисципліни.

4.3.3. Виконання індивідуальних завдань всіма студентами не є обов'язковим і може здійснюватися окремими студентами з власної ініціативи або за пропозицією викладача.

4.3.4. Тематика індивідуальних завдань та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в навчально-методичних матеріалах з дисципліни.

4.3.5. Індивідуальні завдання виконуються в межах часу, визначеного для самостійної роботи студентів, та оцінюються частиною визначених в розділі 6 цієї програми кількості балів, виділених для самостійної роботи.

5. Методи навчання та контролю

Під час практичних занять застосовуються:

- комунікативний метод;
- інтерактивний метод;
- метод опитування;
- метод проектів.

Поточний контроль якості знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у формах:

- усне опитування на практичних заняттях;
- виконання поточних контрольних робіт у формі тестування;
- складання окремих видів документів за ситуаційними завданнями;
- написання планів-конспектів занять;
- підготовка презентацій, доповідей.

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі усного заліку.

Структура залікового білету включає усні відповіді по запитаннях білету.

6. Схема нарахування балів

6.1. Нарахування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

Вивчення навчальної дисципліни		
100 балів		
Очна (денна, вечірня) форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання	
40 балів – за результатами навчання під час практичних занять	30 балів – за результатами навчання під час практичних занять	
20 балів – за результатами самостійної роботи	40 балів – за результатами самостійної роботи	
40 балів – за результатами складання семестрового контролю		

6.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час практичних занять, самостійної роботи студентів та виконання індивідуальних завдань визначаються в навчально-методичних матеріалах з цієї дисципліни.

7. Рекомендована література

7.1. Основна література

1. Гембарук А.С. Методика викладання іноземної мови в таблицях і схемах: метод. посібник. Умань : ФОП Жовтий, 2011. 144 с.
2. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Наук. ред. укр. видання С.Ю.Ніколаєва. Переклад з англ. К.: Ленвіт, 2003. 273с.
3. Книга вчителя іноземної мови: Довідково-методичне видання / Упоряд. О.Я. Коваленко, І.П.Кудіна. Харків: ТОРСІНГ ПЛЮС, 2005. 240 с.
4. Контрольні завдання з методики викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах / Кол. авторів під керівн. С.Ю.Ніколаєвої та М.Т.Солов'я К., 2002. 356 с.
5. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти. 12-бальна система. К., 2000. 126 с.
6. Кустовська І.М., Лебедева Л.Е. Формування комунікативних навичок у студентів – філологів під час вивчення другої іноземної мови – німецької Наука і техніка сьогодні. Серія: Педагогіка. № 11 (11) 2022. С.160 – 169.
7. Кустовська І.М., Палагнюк М.Г. Завдання для самостійної та індивідуальної роботи з німецької мови за професійним спрямуванням: практикум. Хмельницький: Видавництво НАДПСУ, 2022. 160 с.
8. Кустовська І.М., Хамазюк О.М. Застосування проєктної методики у викладанні іноземних мов. Вісник науки та освіти. Серія: Філологія. № 6 (36). 2025. С.622-635.
9. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах : підручник / А.С. Панова, І.Ф. Андрійко, С.В. Тезікова та ін. К: ВЦ «Академія», 2010. 328 с. (Серія «Альма-матер»).

10. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін./ за загальн. ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ, 2013.
11. Методика навчання іноземної мови: Лекційний курс з практикумом/ укл.: О. А. Комар, Л. М. Байдюк. Умань, 2019. 96 с.
12. Практикум з методики викладання англійської мови у середніх навчальних закладах: Посібник. Вид, 2-е, доп. і переробл. /Кол. авторів під керівн. С.Ю.Ніколаєвої, К: Ленвіт, 2004. 360 с.
13. Тарнапольський О.Б. Методика викладання іноземних мов у вищій школі : підручник для студ. мовних спец. закладів вищої освіти / О. Б. Тарнапольський, М. Р. Кабанова. Вінниця : Нова Книга, 2020. 384 с.

7.2. Допоміжні джерела

1. Андрійко І.Ф. Зарубіжні методичні концепції навчання іншомовного писемного мовлення та їх застосування в українських ВНЗ // Іноземні мови. №3. 2001.
2. Бігич О.П. Формування у студентів методичної компетенції вчителя іноземних мов початкової школи // Іноземні мови. №2. 2002.
3. Кустовська І.М., Петраш А.І. Використання комунікативних стратегій під час навчання іноземної мови // Освітньо-наукове забезпечення діяльності складових сектору безпеки і оборони України: тези XII Міжнародної науково-практичної конференції (Хмельницький, 26 листопада 2020 року). Хмельницький: Видавництво НАДПСУ, 2020. С. 810-811.
4. Кустовська І.М. Розвиток монологічного мовлення на заняттях з німецької мови // Методика та специфіка викладання іноземних мов у закладах вищої освіти: тези Всеукраїнської науково – методичної інтернет – конференції (м. Харків 2 грудня 2021р.). Харків, 2021. С. 100-102.
5. Кустовська І., Хамазюк О. Психофізіологічна основа читання при вивченні другої іноземної мови – німецької / Актуальні питання теорії та практики в галузі права, освіти, соціальних та поведінкових наук – 2022. Міжнародна науково – практична конференція (Чернігів, 10 червня 2022). Чернігів, 2022. С. 330-332.
6. Кустовська І.М. Лебедева Л.Е. Міжкультурна компетенція як складова сучасної освіти//Матеріали 4 всеукраїнської науково – методичної конференції «Актуальні проблеми іншомовної підготовки фахівців у сфері національної безпеки» (3. 11. 2022), Науковий збірник №48, Київ, 2022, С. 66-68.
7. Кустовська І., Дикий В. Критичне мислення як інструмент протидії гібридним загрозам через імплементацію проєктної методики в мовну освіту. Інновації та безпека: науковий дискурс: матеріали Всеукраїнської науково-практична конференції здобувачів вищої освіти та молодих вчених. Хмельницький, 18.12.2024 року. Вид-во НАДПСУ, 2024. С. 519-522.
8. Станівська Т. Підготовка майбутнього вчителя до здійснення диференційованого навчання // Іноземні мови. №1. 2005.
9. Стеченко Т.О. Формування у майбутніх учителів усномовленнєвої англомовної граматичної компетенції на соціокультурному матеріалі // Іноземні мови. №3. 2005.
10. Токар Л. Вивчення іноземної мови у вузі – шлях до успішного формування національної свідомості // Рідна школа. №9. 2001.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
2. Masters in public administration [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://mastersinpublicadministration.com/everything-you-need-to-know-about-a-career-in-public-administration>
3. National security strategy of ukraine [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.niss.gov.ua/public/File/2015_table/Draft_strategy.pdf